

Dar ciała darem osoby. O przemilczanym wymiarze kryzysu więzi małżeńskiej, red. P. Ślęczka, TN KUL, Lublin 2005, ss. 181.

Kiedy mówi się o miłości oblubieńczej kobiety i mężczyzny z właściwą miłości atencją, trzeba najpierw przyjąć za punkt wyjścia poznanie prawdy o człowieku. Analizując i oceniając moralność aktów specyficznych dla miłości małżeńskiej, jakimi są akty seksualne, trzeba odpowiedzieć m.in. na następujące pytania: Jaka prawda jest zawarta w oblubieńczej relacji kobiety i mężczyzny? Co odsłania się jako prawdziwe, gdy spogląda się na miłość ludzką przez pryzmat osobowej godności człowieka? Jakie jest miejsce w strukturze osobowego istnienia zajmuje cielesność? Na te ważne pytania chce odpowiedzieć niniejsza książka.

R. Buttiglione, włoski etyk, a zarazem mąż i ojciec rodziny, daje interesujące odpowiedzi na pytania dotyczące moralnej oceny aktów miłości małżeńskiej. Stawiając sobie pytanie: jaki jest obiektywny sens aktu płciowego, analizuje on znaczenia, jakie przybiera ludzkie

ciało, gdy człowiek wchodzi w relacje z innymi osobami. Wśród wyróżnionych przez niego fenomenów znalazły się: spojrzenie zakochanej dziewczyny, pocałunek i akt seksualny. Nawiązując do cyklu papieskich katechez środowych, w których Jana Paweł II przedstawił chrześcijańskie rozumienie sensu miłości oblubieńczej otwartej na dar nowego życia, Buttiglione poddaje refleksji symboliczny język ciała, którym posługuje się każdy człowiek. Podobnie jak w języku mówionym, również w języku ciała może się pojawić błąd lub kłamstwo. Włoski etyk stoi na stanowisku, iż świadome wykluczenie możliwości ojcostwa lub macierzyństwa z aktu płciowego jest przejawem fałszu w ramach języka ciała, za pomocą którego osoby wyrażają sobie miłość.

Antropologiczne aspekty oblubieńczej miłości małżonków są tematem artykułów ks. T. Stycznia, K. Krajewskiego oraz M. i C. Ritterów. Z kolei szczegółowe zagadnienie relacji, jaka istnieje pomiędzy rozpowszechnianiem się stosowania antykoncepcji a społecznym przyzwoleniem na zabijanie dzieci nienarodzonych, analizuje znany etyk z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego – ks. prof. A. Szostek.

Kryzys małżeństwa i rodziny, który w Polsce obserwuje się od kilkunastu lat, wcześniej pojawił się w społeczeństwach Europy Zachodniej i w Stanach Zjednoczonych. Skutki tego kryzysu, między innymi liczba rozpadających się małżeństw, legalizacja zabijania dzieci nienarodzonych, a ostatnio próby prawnego zrównania z małżeństwem związku osób tej samej płci stały się przedmiotem analizy biskupa Florydy V. Galeone i prof. Uniwersytetu w Dallas, J. Smitha, pełniącego funkcję konsultora Papieskiej Rady ds. Rodziny.

L. Melina, teolog moralista z Instytutu Jana Pawła II dla Studiów nad Małżeństwem i Rodziną na Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie, ukazuje stanowisko wobec antykoncepcji zajmowane z jednej strony przez Kościół katolicki i z drugiej – przez współczesnych wyznawców judaizmu. Interesujący pogląd, według którego środki antykoncepcyjne są nie ekologiczne, przedstawia w swym artykule W. Fijałkowski. W dalszej części J.E. Smith omawia aktualność encykliki Pawła VI o zasadach moralnych w dziedzinie przekazywania życia ludzkiego *Humanae vitae*.

Publikacja niniejsza ukazuje, że dyskusja na temat moralnej oceny antykoncepcji cechuje się balastem w postaci emocjonalnego zaangażowania jej uczestników. Łatwo w niej o podążanie utartymi ścieżkami własnej argumentacji, o *praxis* osadzoną w celowo komplikowanych sytuacjach małżeńskich, które przywoływane dla usprawiedliwienia postawy permissywistycznej względem antykoncepcji, wywołują u odbiorcy współczucie i chęć stanięcia po stronie małżonków utrudzonych zmaganiem z życiem i wymogami moralności.

W tym kontekście często wygłaszany jest dziś pogląd, że Magisterium Kościoła powinno zostać w tej kwestii zmodyfikowane. Problem jednak polega na tym, że w przypadku stosowania lub bądź niestosowania antykoncepcji nie chodzi o wybór większego dobra czy też mniejszego zła, lecz o ujawnienie tego, że stosowanie antykoncepcji sprzeciwia się temu dobru, które jest autentycznym dobrem wspólnym małżonkom: miłości i więzi małżeńskiej, wyrażającej się otwartym na dar życia wzajemnym darze ciała.

ks. Tadeusz Reroń